Hoa Trà Mi

Loài Hoa Của Những Người Không Thích Ồn Ào

V.N.

Hoa Trà Mi (Camellia)

Trong thế giới hoa cỏ, có những loài vừa xuất hiện đã muốn người ta phải chú ý. Hoa hồng thì khoe sắc, hoa hướng dương thì cứ nhất định phải quay mặt về phía mặt trời, hoa giấy thì rực rỡ đến mức nhà nào có nó trước ngõ cũng khó mà giả vờ khiêm tốn. Còn hoa trà mi — hay *Camellia* — thì khác. Nó cứ thong thả đứng đó, lá xanh bóng, hoa tròn đầy, cánh xếp từng lớp, đẹp một cách có vẻ… không cần giải thích.

Có lẽ vì thế mà trà mi thường gợi cho người ta một cảm giác rất riêng: *đẹp mà không phô trương.*

Nhìn một đóa trà mi, tôi thường nghĩ đến một người đàn bà Á Đông xưa: áo dài kín đáo, tóc búi gọn, bước đi chậm rãi, nói năng vừa đủ nghe. Không phải vì bà không có điều để nói, mà bởi bà biết rằng những điều đáng nói nhất thường không cần phải nói thật to.

Trà mi là thứ hoa như thế.

Người Tây phương gọi nó là *Camellia*, theo tên Georg Joseph Kamel, một tu sĩ kiêm nhà thực vật học người Moravia. Nhưng cái tên ấy, xét cho cùng, chỉ là một cái nhãn khoa học. Còn người Á Đông từ lâu đã nhìn trà mi bằng một con mắt khác: đây không chỉ là một loài cây để phân loại trong sách thực vật, mà còn là một thứ hoa để thưởng thức bằng tâm tình.

Trà mi có họ hàng với cây trà. Điều này nghe thật thú vị. Một bên cho người ta những chén trà để ngồi đàm đạo; một bên cho người ta những đóa hoa để ngắm nghía. Cùng một họ Camellia mà một thứ đi vào miệng, một

thứ đi vào mắt — và nếu khéo một chút, cả hai đều có thể đi vào lòng người.

Có lẽ người xưa cũng hiểu điều đó. Uống trà mà không có hoa thì vẫn uống được. Ngắm hoa mà không có trà thì vẫn ngắm được. Nhưng nếu một buổi sáng mùa đông, bên cửa sổ có một chậu trà mi đang nở, trên bàn có một ấm trà nóng, ngoài trời hơi lạnh, trong nhà hơi yên tĩnh, thì tự nhiên người ta chẳng còn muốn đi đâu nữa.

Đó chính là cái nguy hiểm của hoa trà mi.

Nó khiến người ta *lười*.

Lười ra khỏi nhà. Lười chạy theo thiên hạ. Lười tranh hơn thua. Lười chứng minh mình quan trọng. Ngồi nhìn một đóa hoa nở thật chậm, tự nhiên thấy những chuyện hôm qua mình từng nổi giận hóa ra cũng chẳng đáng gì.

Hoa trà mi không có cái vẻ hấp tấp của nhiều loài hoa khác. Nó thường tạo thành một nụ tròn trịa, kín đáo. Rồi một ngày, những cánh hoa mở ra, từng lớp từng lớp, như thể nó đã suy nghĩ rất lâu trước khi quyết định cho thiên hạ nhìn thấy mình.

Hoa có nhiều màu: đỏ, hồng, trắng, đôi khi pha trộn. Có giống cánh đơn, có giống cánh kép, có giống hoa dày đến mức nhìn vào tưởng như một chiếc bánh ngọt mà ai đó vừa đặt nhầm lên cành cây.

Nhưng cái hay nhất của trà mi không nằm ở sự phong phú ấy.

Cái hay nằm *ở sự đằm*.

Nếu hoa hồng là một cô gái biết làm dáng trước gương, thì trà mi giống một người đã qua tuổi làm dáng. Người ấy biết mình đẹp, nhưng không cần thiên hạ xác nhận.

Có lẽ vì vậy mà trà mi rất hợp với những khu vườn cũ.

Một căn nhà có hàng hiên, một chiếc ghế gỗ, vài chậu cây, một bức tường đã ngả màu thời gian… nếu có thêm một bụi trà mi bên cạnh thì khung cảnh bỗng nhiên có cái gì rất "xưa". Không phải cái xưa của những thứ cũ kỹ, mà là cái xưa của những điều từng được làm chậm: uống trà chậm, đọc sách chậm, viết thư chậm, yêu nhau chậm và… giận nhau cũng chậm.

Bây giờ người ta sống nhanh quá.

Tin nhắn gửi đi chưa đầy một giây đã muốn người kia trả lời. Một bức ảnh chụp xong lập tức muốn đưa lên mạng. Một chuyến đi vừa bắt đầu đã nghĩ đến chuyện chụp hình để chứng minh rằng mình đang đi. Một bữa ăn chưa kịp nguội đã phải ghi lại trước khi thưởng thức.

Trong cái thời đại mà mọi thứ đều phải "ngay lập tức", trà mi cứ vô tư nở theo cách của nó.

Không livestream.

Không quảng cáo.

Không hashtag.

Không cần ai "like".

Nó chỉ nở.

Và rồi nó nhắc cho ta nhớ rằng: *có những vẻ đẹp tồn tại không phải để được người khác nhìn thấy, mà chỉ vì bản thân nó vốn đã đẹp.*

Điều này, xét ra, cũng là một triết lý sống không tệ.

Có tuổi trẻ, ta thường muốn được người khác công nhận. Học giỏi thì muốn được khen giỏi. Làm việc thành công thì muốn người khác biết mình thành công. Viết được một bài văn thì mong có người đọc. Trồng được một cây hoa thì mong có người hỏi tên.

Đến một lúc nào đó, con người mới hiểu: nếu cứ sống bằng ánh mắt của người khác, mình sẽ chẳng bao giờ được yên.

Hoa trà mi không quan tâm.

Nó chẳng cần biết người đứng trước nó có phải nhà thực vật học hay không. Nó chẳng hỏi người thưởng hoa có bao nhiêu người theo dõi trên Facebook. Nó cũng chẳng biết người ngắm nó hôm nay đã từng thành công hay thất bại trong đời.

Nó cứ nở.

Và chính vì không đòi hỏi gì nên nó cho người ta một thứ rất quý: *một khoảnh khắc bình yên.*

Trà mi cũng có một nét buồn rất đẹp. Những cánh hoa khi rụng thường rơi gần như nguyên cả đóa, chứ không phải từng cánh lả tả như hoa hồng. Nhìn một đóa trà mi rơi xuống, đôi khi người ta có cảm giác như một người vừa khép lại một câu chuyện dài rồi lặng lẽ bước đi.

Không than thở.

Không níu kéo.

Không làm ầm ĩ.

Chỉ là đến lúc phải rời cành thì rời cành.

Có lẽ đó cũng là một bài học.

Con người chúng ta thường sợ mất mát. Sợ tuổi trẻ đi qua, sợ người thân xa cách, sợ những người mình thương không còn ở bên, sợ những ngày đẹp trời rồi cũng sẽ hết. Nhưng hoa nào rồi cũng tàn, mùa nào rồi cũng đổi. Điều quan trọng không phải là giữ cho một đóa hoa nở mãi, mà là *khi nó còn nở, ta có thực sự nhìn thấy nó hay không.*

Bởi vậy, nếu một ngày nào đó bạn bắt gặp một bụi trà mi đang nở, xin đừng chỉ hỏi: "Đây là giống gì?"

Hãy đứng lại một chút.

Nhìn kỹ.

Nhìn những cánh hoa xếp chồng lên nhau. Nhìn màu sắc dịu dàng của nó. Nhìn những chiếc lá xanh bóng bên cạnh những đóa hoa. Và nếu có thể, hãy pha một ấm trà.

Rồi ngồi xuống.

Không cần làm gì cả.

Đời người đôi khi cần những phút như thế.

Một đóa trà mi.

Một chén trà.

Một buổi sáng yên.

Và một người đã đi qua đủ nhiều ồn ào để hiểu rằng **sự thanh thản cũng là một thứ vẻ đẹp**.

Hoa trà mi, vì thế, không chỉ là một loài hoa.

Nó giống như một lời nhắc nhỏ của thiên nhiên:

Đẹp thì cứ đẹp.
Nở thì cứ nở.
Không cần ồn ào.

Bởi cuối cùng, những gì thật sự có giá trị trong đời thường không phải là thứ làm người khác phải ngoái nhìn, mà là thứ khiến một người đang mỏi mệt có thể dừng bước, mỉm cười và nghĩ:

"À, hôm nay trời đẹp."

Trà mi hé nụ đón xuân sang,
Ngọc sắc nghiêng nghiêng ánh nắng vàng.
Cánh thắm tầng tầng khoe nét ngọc,
Hương thanh phảng phất động hiên ngang.
Chẳng tranh mẫu đơn khoe phú quý,
Không thẹn mai lan giữ tiết trang.
Một đóa bên song chiều lặng gió,
Mà nghe xuân ý thoảng hương nàng.